

บทที่ 6

บทสรุป

กว่าที่ละครโทรทัศน์เรื่องหนึ่งจะเสร็จสมบูรณ์นั้น จะต้องผ่านกระบวนการและกรรมวิธีต่าง ๆ หลายขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย นั่นก็คือ ขั้นตอนการผลิต (Pre-Production) ขั้นตอนการผลิต (Production) และขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนการทำงานนั้นก็จะมีบุคลากรหลายฝ่ายร่วมกันทำงาน

ในส่วนของขั้นตอนการผลิตนั้น (Pre-Production) ผู้ที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากก็คือผู้จัด และผู้กำกับการแสดง ส่วนในขั้นตอนการผลิตนั้น (Production) ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้งานแสดงนั้นประสบความสำเร็จก็มีอยู่หลายฝ่ายด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับการรายการ รวมทั้งฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายเสื้อผ้า ช่างแต่งหน้า ช่างทำผม เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้นในช่วงกระบวนการถ่ายทำละครโทรทัศน์ สำหรับในส่วนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) หน้าที่หลักก็จะอยู่ที่ฝ่ายเทคนิค หรือตัดต่อ ซึ่งจะต้องมีการประสานงานที่ดีกับผู้กำกับการแสดงอีกด้วย

กว่าที่บทละครจะออกมาเป็นภาพสู่สายตาประชาชนได้นั้น ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดเรื่องราวจากบทโทรทัศน์ ซึ่งเป็นตัวหนังสือ ถ่ายทอดมาเป็นภาพการแสดงทางจอโทรทัศน์ก็คือผู้กำกับการแสดง หรือแทบจะเรียกได้ว่า หัวใจของงานละครโทรทัศน์นั่นก็คือผู้กำกับการแสดง ละครเรื่องใดจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นก็อยู่ที่ว่าผู้กำกับนั้นมีความสามารถมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้กำกับผู้นั้นมีความสามารถ และมีคุณสมบัติของผู้กำกับที่ดี ละครเรื่องนั้นก็จะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง แต่ถ้าละครเรื่องใดขาดผู้กำกับการแสดงที่มีความสามารถ ตลอดจนขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้กำกับที่ดีแล้ว ละครโทรทัศน์เรื่องนั้นก็มักจะไม่เป็นที่ยอมรับของคนดู

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับการแสดงไว้อย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นความหมายและความสำคัญของผู้กำกับการแสดง ซึ่งผู้ศึกษาที่อยากเป็นผู้กำกับการแสดงที่ดีได้นั้น ก็ควรจะปฏิบัติตาม คือจะต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นคนใจกว้าง ใจเย็น และจะต้องมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานอีกด้วย

นอกจากนั้นก็ยังมีหน้าที่ของผู้กำกับการแสดงว่าต้องทำอะไรบ้าง ส่วนอีกตำแหน่งที่ผู้ศึกษาควรจะได้รู้ด้วยก็คือหน้าที่ของผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง และที่สำคัญก็จะต้องรู้ถึงงานกำกับการแสดงกับนักแสดงอีกด้วยซึ่งก็มีทั้งสิ่งที่ผู้กำกับการแสดงควรและไม่ควรปฏิบัติ ซึ่งก็ควรที่จะศึกษาให้ละเอียดถี่ถ้วนอีกด้วย

นอกจากนั้นแล้วในส่วนของผู้กำกับการแสดงและนักแสดงก็มีส่วนสำคัญ และมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก จะต้องทำงานให้ประสานกันให้ได้ เราจะต้องศึกษาเรื่องของนักแสดงกับการแสดง ว่านักแสดงจะมีวิธีการแสดงที่ดีได้อย่างไร นอกจากนั้นยังจะต้องค้นหาความมุ่งหมายด้วยว่าตนเองนั้นต้องแสดงเป็นอะไร รับบทบาทไหน และต้องแสดงออกอย่างไร

องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการใช้ความเคลื่อนไหวในละครโทรทัศน์ ซึ่งรูปแบบที่ควรจะต้องจดจำไว้ก็คือ ความเคลื่อนไหวของนักแสดง และการกำหนดความเคลื่อนไหวของนักแสดง หรือการวางบล็อกกิ้งนี้ก็เพื่อที่จะให้นักแสดงได้ยืนในตำแหน่งที่ถูกต้องไม่บังกันเองเป็นต้น และส่วนที่จะทำให้การแสดงนั้นเกิดอารมณ์ได้คือนอกจากการแสดง (Acting) ของนักแสดงแล้วนั้นก็คือมุมกล้อง นักแสดงที่ดีควรที่จะรู้มุมกล้อง และผู้กำกับที่ดีก็ควรที่จะรู้ด้วยว่าภาพที่ฉนั้นจะต้องใช้มุมกล้องอย่างไร

ในส่วนของผู้เขียนที่ได้ฝึกงานกับกองถ่ายละครโทรทัศน์เรื่อง “กาเหว่า” มานั้นก็อยากที่จะถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ของผู้กำกับในขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ซึ่งสามารถบอกได้เลยว่าขั้นตอนทั้ง 3 นี้มีความสำคัญมาก โดยผู้กำกับนั้นจะต้องรับผิดชอบงานทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ จะขาดขั้นตอนหนึ่งไปไม่ได้เป็นอันขาด ไม่อย่างนั้นงานที่ออกมานั้นก็จะไม่สมบูรณ์ได้

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในช่วงฝึกงาน

1. ปัญหาเรื่องนักแสดง

เมื่อมีละครก็ต้องมีนักแสดงเป็นสิ่งคู่กันเสมอ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับนักแสดงสามารถแบ่งได้เป็น

- นักแสดงมาถึงสถานที่ถ่ายทำช้ากว่ากำหนด ทำให้การทำงานเริ่มช้ากว่ากำหนดและสามารถถ่ายทำได้น้อย โดยเฉพาะนักแสดงที่รับบทเด่น ๆ มักจะถืออภิสิทธิ์ในข้อนี้บางที่ต้องให้นักแสดงประกอบมารอเป็นวัน โดยไม่ได้ถ่ายเลยก็มี หรือบางคนก็อาจจะเบียร์คิวในวันนั้นเลย โดยอ้างว่าวันนั้นตนมีคิวถ่ายเพียงคิวเดียวหรือสองคิว

- ในกรณีของนักแสดงประกอบ นักแสดงประกอบคือชีวิตชีวาของฉาก แต่ด้านนักแสดงประกอบแสดงไม่สมจริง ก็ต้องทำการถ่ายใหม่ เช่น นักแสดงประกอบที่มีบทบาท ไม่สามารถพูดบทได้เป็นธรรมชาติ บางคนพูดเหมือนท่อง ไม่ได้อารมณ์ตามความต้องการของผู้กำกับ หรือบางคนเกิดอาการเคอะเขิน พูดติด ๆ ขัด ๆ สำหรับนักแสดงประกอบที่ไม่มีบทบาท แค่เดินผ่านเพื่อสร้าง

ความจริงให้กับฉาก แต่ก็ไม่สามารถทำตัวเป็นธรรมชาติ โดยจะเดินแข็ง ๆ ไม่มีชีวิตชีวา หรือบางครั้งนักแสดงประกอบก็ยืนบังนักแสดงหลัก ทำให้กล้องไม่สามารถรับภาพนักแสดงหลักได้ จึงต้องทำการถ่ายทำใหม่ และสำหรับเรื่อง “กาเหว่า” นี้มีฉากที่ต้องมีนักแสดงประกอบมาก เช่น ฉากในงานแต่งงานของปานทิพย์กับกำจัด หรือในฉากที่กาเหว่าต้องไปร้องเพลงในงานการกุศล ซึ่งต้องมีนักแสดงประกอบถึงประมาณ 40-50 คน ดังนั้นการดูแลให้ทั่วถึงจึงทำได้ลำบาก และยังเป็นการถ่ายทำในสถานที่จริง ก็ยิ่งทำให้ลำบากมากขึ้นไปอีก เพราะไม่สามารถรู้ได้ว่าคนไหนเป็นนักแสดงประกอบของเรา คนไหนเป็นคนมาชมดูการถ่ายทำของเรา เนื่องจากนักแสดงประกอบก็แต่งตัวให้เข้ากับฉาก จึงเกิดการสับสนได้บ่อยครั้ง ว่าใครเป็นตัวจริง คนไหนเป็นตัวปลอม การที่ควบคุมให้นักแสดง แสดงไปในทิศทางเดียวกันจึงทำได้ลำบาก ดังคำกล่าวที่ว่านักแสดงมากเท่าใด การถ่ายทำก็ยิ่งทำได้ลำบากมากขึ้นเท่านั้น

2. ปัญหาของสถานที่ถ่ายทำ

เนื่องจากละครเรื่อง “กาเหว่า” ส่วนใหญ่จะต้องไปถ่ายทำนอกสถานที่ เพราะฉากในบทละครนั้นจะเป็นชนบทเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งก็เกิดปัญหาการถ่ายทำเป็นอย่างยิ่งคือ

- การหาสถานที่ได้ไม่เหมาะสม บางทีฝ่ายจัดหาสถานที่อาจจะรีบร้อนหา หรือว่าอาจจะไม่ศึกษาบทละครให้ดีก่อน จึงได้สถานที่ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งก็อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ บางครั้งฉากในบางฉากสามารถหาที่ถ่ายทำในสถานที่ ใกล้ ๆ ได้ แต่ฝ่ายสถานที่ก็ไปหาที่ที่ไกลมาก ทำให้ฝ่ายทีมงานและนักแสดงเดินทางไปไม่สะดวกบางทีก็เกิดการหลงทาง ของนักแสดง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็ทำให้เกิดการเสียเวลาในการถ่ายทำได้เสมอ บางครั้งหาบ้านของตัวละครเอกได้ไม่เหมาะสมจนผู้กำกับต้องสั่งให้ย้ายหาที่ใหม่เลขก็มี อย่างเช่นบ้านของตัวเอกในเรื่องคือกาเหว่านั้น จะเป็นบ้านที่ขากจนมาก ควรจะเป็นบ้านไม้เล็ก ๆ และไม่ควรจะมีเฟอร์นิเจอร์ประดับมากเกินไป แต่ฝ่ายสถานที่กลับหาบ้านที่หรูหราเกินฐานะของตัวแสดงเป็นต้น

- บางครั้งต้องไปถ่ายทำนอกสถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่สาธารณะ เช่นตลาดสด ปัญหาการมุงดูการถ่ายทำจึงเกิดขึ้นเสมอ และการไปขอร้องให้ผู้คนออกจากบริเวณที่กล้องรับภาพได้นั้น บางครั้งก็ประสบผลสำเร็จคือประชาชนให้ความร่วมมือ แต่ในบางครั้งความที่อยากจะถูกถ่ายรูปอยากเห็นของคนดูเหล่านั้นก็ยังไม่เชื่อฟังทีมงาน ทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างล่าช้า และจะต้องมีการ เตะ คือถ่ายใหม่บ่อยครั้งเพราะภาพที่ปรากฏบนจอมอนิเตอร์นั้นมีภาพของคนมุงดูอยู่

- การถ่ายทำนอกสถานที่ทำให้มีปัญหาในเรื่องเสียงรบกวน คือเสียงรถยนต์ และเสียง

เหล่าบรรดาผู้คนที่มามุงดู ทำให้นักแสดงถูกรบกวน และบางครั้งไม่มีสมาธิ

- เมื่อเป็นการถ่ายทำนอกสถานที่ ปัญหาเกี่ยวกับแสงจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ บางครั้งถ่ายยังไม่ทันจบฉากแสงก็หมดก่อน ทำให้ต้องนำฉากนั้นไปถ่ายในวันใหม่ ซึ่งทำให้เสียเวลามากขึ้นไปอีก

3. ปัญหาเรื่องคิวในการถ่ายทำ

- เนื่องจากคิวในการถ่ายทำเป็นการถ่ายเจาะ ไม่ได้ถ่ายแบบเรียงตามบท ทำให้บางครั้งเกิดการกระโดดของเนื้อผ้า อุปกรณ์ประกอบฉาก หรือผลของนักแสดง

- คิวในการถ่ายทำนั้นจะทำออกแจกแก่ทีมงานแบบอาทิตย์ต่ออาทิตย์ ทำให้ทีมงานจัดเตรียมงานไม่ทัน และบางทีนักแสดงหลักไม่สามารถให้คิดกับทางผู้จัดได้

4. ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือการถ่ายทำ

- สีของแต่ละกล้องไม่เท่ากัน ทำให้เลือกภาพไม่ได้ เพราะจะเกิดการกระโดดของสี

- ปัญหาเกี่ยวกับไมโครโฟน ทำให้เสียงพูดอู้อี้ ฟังไม่ชัด

- กล้องที่ใช้ในการถ่ายทำมีอยู่เพียง 2 ตัว ทำให้บางทีการตัดรับภาพยังไม่ได้อารมณ์เท่าที่ควรเพราะบางทีมีนักแสดงหลักในฉากหลายตัว

5. ปัญหาเรื่องงบประมาณ

เนื่องจากละครเรื่องนี้มีฉากในการถ่ายทำมาก โดยเฉพาะในช่วงแรกของเรื่องที่ต้องมีการเข้าสถานที่ในราคาแพงวันละหลายหมื่นบาท เช่นบ้านของป่านทิพย์และกำจัด และในแต่ละฉากต้องทำการถ่ายทำอย่างพิถีพิถัน ในการทำงานทำให้บางครั้งถ่ายไม่ครบคิวของในแต่ละวันโดยอาจจะต้องมาถ่ายซ่อมในสถานที่นั้นอีกทำให้งบประมาณปลาย อีกทั้งบางฉากต้องใช้นักแสดงประกอบมากถึง 40 – 50 คน ดังนั้นค่าใช้จ่ายในเรื่องนักแสดงประกอบจึงมาก ทำให้งบประมาณยิ่งมากขึ้นไปอีก

แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ปัญหาเรื่องนักแสดง

- ในกรณีที่นักแสดงมาสถานที่ถ่ายทำ ผู้กำกับมักจะให้ถ่ายในฉากอื่นที่ไม่มีนักแสดงคนนั้นไปก่อน แต่ในบางครั้งนักแสดงคนนั้นต้องเข้าทุกฉาก ทีมงานก็ต้องรอ และนักคิวนักแสดงคนนั้นในวันต่อไปให้เร็วขึ้นอีก โดยเป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมการผลิต หรือฝ่ายทางผู้จัดที่จะต้องใช้จิตวิทยาในการนัดคิวกับนักแสดง อาจมีการฟูมฟักการลดค่าตัวเป็นต้น

- ในกรณีของนักแสดงประกอบ ก็เป็นหน้าที่ของผู้ช่วยผู้กำกับในการนัดและทำความเข้าใจ และสร้างให้พวกเขามีชีวิตชีวา แสดงให้เป็นธรรมชาติ โดยการกำหนดกิจกรรมให้เขาทำในขณะที่เข้าฉากจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในระหว่างรอนักแสดงหลักอยู่ ในบางครั้งต้องมีการกำหนดทิศทางในการเดิน การถูก การนั่ง (การวาง Blocking) เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการบังนักแสดงหลัก สำหรับนักแสดงที่มีบทพูด แต่พูดบทผิด ๆ ซัด ๆ ในบางครั้งนักแสดงประกอบเหล่านี้ต้องเข้าฉากที่มีบทสนทนากับนักแสดงหลัก เมื่อนักแสดงประกอบเล่นพลาดหลายครั้ง ก็อาจทำให้นักแสดงหลักที่เข้าฉากด้วยความหงุดหงิด ผู้ช่วยผู้กำกับก็ต้องซ้อมบทกับเขาดังแต่แน่นอน หรือจัดหานักแสดงประกอบที่มีคุณภาพมาเข้าฉาก อาจจะหามาจากโมเดลลิ่งที่ไว้ใจได้ เพื่อให้การถ่ายทำนั้นคล่องตัวยิ่งขึ้น

2. ปัญหาของสถานที่ถ่ายทำ

- ในกรณีการถ่ายทำนอกสถานที่ผู้จัด และทางผู้กำกับจะต้องมีการตกลงนัดแนะกับฝ่ายสำรวจสถานที่ว่าสถานที่ที่จะไปถ่ายทำนั้นเป็นที่ใดเหมาะสมหรือไม่ โดยเมื่อฝ่ายหาสถานที่ได้ที่ถ่ายทำมาแล้วจะต้องนำมาให้ทางผู้กำกับได้ตรวจสอบเสียก่อน ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมก็ต้องบอกกับทางฝ่ายสถานที่ให้ไปจัดหาสถานที่อื่นจนกว่าจะเหมาะสม

- ในกรณีที่ต้องไปถ่ายทำในที่สาธารณะอย่างเช่นในตลาดสดนั้น ทางฝ่ายของทีมงานที่ยังไม่มีหน้าที่ในขณะนั้น จะต้องมาคอยกันผู้คนที่คอยมาขึ้นมุงดูให้ถอยห่างออกไป และคอยกันไม่ให้บุคคลภายนอกเดินเข้ามาในบริเวณนั้นเด็ดขาด

- ถ้ามีเสียงรบกวนเข้ามาในระหว่างการถ่ายทำไม่ว่าจะเป็นเสียงรถยนต์ที่แล่นผ่านไปมา ก็ต้องให้คนไปคอยกันรถเหล่านั้นไม่ให้เข้ามาใกล้ในบริเวณที่ถ่ายทำ พร้อมทั้งบอกให้เจ้าของรถเหล่านั้นดับเครื่องยนต์ของคนอีกด้วย ส่วนเสียงรบกวนที่มาจากบรรดาคนมุงดู ก็ต้องมีการพูดจา

ขอความร่วมมือจากพวกเขาตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่งถ้าพวกเขายังส่งเสียงดังอยู่ ก็ต้องใช้มาตรการขั้นเด็ดขาดก็คือบอกให้คนเหล่านั้นออกไปจากสถานที่ถ่ายทำ

- ในส่วนของปัญหาเรื่องระยะเวลาในการถ่ายทำนอกสถานที่นั้นมักทำไม่ได้ตามกำหนดเวลาเช่นเป็นจากกลางวัน แต่พระอาทิตย์กำลังจะตกดินแล้วนั้น ผู้กำกับจะต้องเร่งถ่ายให้เสร็จ โดยจะต้องควบคุมขอร้องจากทีมงานทุกฝ่ายให้มีวินัยในการถ่ายทำ

3 . ปัญหาเรื่องคิวในการถ่ายทำ

- สำหรับการถ่ายเจาะ เป็นเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะการถ่ายเจาะจะช่วยให้ประหยัดเวลาในการย้ายสถานที่ และประหยัดค่าใช้จ่าย ดังนั้นทีมงานจึงจำเป็นต้องจกจำความต่อเนื่องของฝ่ายคนให้ละเอียด โดยผู้กำกับก็ต้องคอยช่วยกำชับด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดไม่ว่าจะเป็นในฝ่ายของ สกริปต์ ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายร่างแต่งหน้าร่างทำผม จะต้องมีการจกคิวการทำงานของตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อป้องกันความผิดพลาด

- คิวในการถ่ายทำก็ควรออกล่วงหน้าก่อนการถ่ายทำประมาณ 1 อาทิตย์ เพื่อให้ทีมงานในแต่ละฝ่ายจะได้เตรียมงานของคนได้ทัน

4. ปัญหาเรื่องเครื่องมือถ่ายทำ

- ถ้าสีของแต่ละกล้องไม่เท่ากัน ก็ต้องบอกให้ทางฝ่ายของเทคนิคปรับสีของภาพให้ใกล้เคียงกันมากที่สุด

- ในกรณีที่มีการถ่ายทำด้วยกล้องเพียง 2 ตัวนั้นควรที่จะมีการตัดรับภาพที่เหมาะสม แต่ทางทีมงานควรจะเปลี่ยนระบบให้มีการถ่ายทำด้วยกล้อง 3 ตัว จะได้มีรายละเอียดในการเก็บภาพได้มากขึ้น ตลอดจนจะได้เก็บอารมณ์ของนักแสดงได้ในทุกมุมอีกด้วย

5. ปัญหาเรื่องงบประมาณ

ถ้าทีมงานพยายามเร่งทำงานให้เร็วที่สุด แต่ก็ไม่สามารถถ่ายให้หมดคิวในวันนั้นได้ ทางผู้ผลิต (Producer) ก็จำเป็นต้องหาทางลดงบประมาณในด้านอื่นแทน เช่น ค่านักแสดงประกอบ โดยการต่อรองเรื่องค่าตัวกับทางโมเดลลิ่งให้ลดน้อยลง

- ควรวางแผนที่ดีและรอบคอบ และตั้งมาตรฐานในการถ่ายทำว่าควรจะได้กี่ฉากใน 1 วัน ซึ่งก็มีอยู่ในโบควแล้ว แต่ผู้กำกับจะต้องถ่ายทำให้เสร็จภายใน 1 วันที่กำหนดนั้น ซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งในการช่วยประหยัดงบประมาณ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาในคณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และจากประสบการณ์ที่ได้ไปฝึกงานกับทีมงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ เรื่อง "กาเหว่า" ของบริษัทอัครมิเดีย เป็นเวลา 3 เดือนนั้น ทำให้ได้เรียนรู้การทำงานของคุณ จารึก สงวนพงษ์ ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์เรื่องนี้ ผู้เขียนอยากจะเสนอข้อแนะนำบางประการที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาที่ต้องการจะไปฝึกงาน และสนใจงานทางด้านการกำกับการการแสดงละครโทรทัศน์ต่อไป

1. ถ้านักศึกษาต้องการฝึกงานทางด้านกำกับการละคร ควรที่จะศึกษาจากหนังสือเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับเสียก่อน เพื่อว่าเมื่อออกไปทำงานจริง ๆ นักศึกษาจะได้เข้าใจถึงการทำงาน และสามารถเรียนรู้งานได้เร็ว
2. นักศึกษาต้องเข้าใจถึงระบบการทำงานของทีมงานที่ได้ไปศึกษา ว่าต้องทำงานแข่งกับเวลา และเป็นธุรกิจ เวลาทุกนาทีมีค่า ดังนั้นทีมงานจึงไม่มีเวลาพอที่จะมาคอยสอนนักศึกษาฝึกงานทุกขั้นตอน โดยนักศึกษาจะต้องช่วยเหลือตัวเองด้วยการเป็นคนช่างสังเกต เก็บรายละเอียดในการทำงาน ถ้ามีส่วนใดไม่เข้าใจให้ถามผู้รู้ทันที และเนื่องจากความเป็นธุรกิจ หากเกิดความผิดพลาดขึ้นก็จะส่งผลกระทบต่องานและงบประมาณ ดังนั้นนักศึกษาฝึกงานอาจจะปฏิบัติงานไม่ได้เต็มที่นัก ซึ่งเป็นปกติวิสัย เพราะในการทำงานใด ๆ ก็ตาม ผู้ผลิตย่อมต้องการสร้างงานที่ดีที่สุดและมีคุณภาพที่สุด
3. นักศึกษาที่จะ ไปฝึกงานทางด้านละครโทรทัศน์ ต้องเตรียมตัวพบกับงานหนัก เพราะละครส่วนใหญ่จะต้องไปถ่ายทำกันนอกสถานที่ซึ่งอาจจะอยู่ไกลมาก และงานก็หนักมากเพราะจะต้องเริ่มงานตั้งแต่เช้ามืด ประมาณ 7 โมงเช้าก็ต้องไปถึงกองถ่าย กว่าจะเลิกงานก็ตี 3 คือประมาณ 4-5 ทุ่ม ในบางครั้งอาจจะถึงเที่ยงคืนเลยทีเดียว อีกทั้งการทำงานนอกสถานที่นี้ต้องคาดแดดตากลม ซึ่งนักศึกษาจะต้องมีความอดทน และควรที่จะต้องทุ่มเทเวลาให้กับการฝึกงานอย่างเต็มที่

4. นักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงานทุกคนในกองถ่าย เพราะหากนักศึกษาขาดคุณสมบัติข้อนี้ไปแล้วนั้น ก็จะเข้ากับทีมงานในกองถ่ายไม่ได้ และอาจจะเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างฝึกงาน

5. นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีสัมมาคารวะ ก็จะต้องรู้จักอ่อนน้อมต่อมคน รู้ว่าใครเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ในกองถ่าย ซึ่งจะต้องให้ความเคารพกับทุกคน และจะต้องถือความอาวุโสเป็นหลักด้วย ไม่ว่าจะบุคคลผู้นั้นจะเป็นคนชกไฟ หรือ คนขับรถของกองถ่าย นักศึกษาจะต้องให้เกียรติเขาด้วย ซึ่งหากนักศึกษปฏิบัติตามนี้ได้ นักศึกษาก็จะเป็นที่รักใคร่ของทีมงาน

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จากประสบการณ์ในการฝึกงาน เรื่อง “กาเหว่า” ที่นำมาเขียนเป็นสารนิพนธ์จะเป็นประโยชน์ต่อทางคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน และนักศึกษารุ่นต่อไปในการนำไปเป็นข้อมูลในการฝึกงานต่อไป

ชำนาญ หอสมุด